

בעקבות הל"ה

מטרות:

- * החניכים יכירו את ההליכים שעברו על מדינת ישראל ערב הקמתה (החלטת החלוקה, פרוץ מלחמת העצמאות)
- * החניכים יכירו את סיפור הל"ה
- * החניכים יכירו את ערכי צה"ל
- * החניכים יתמודדו עם השאלות הערכיות שעמדו בפני שיירת הל"ה
- * החניכים יתמודדו עם שאלות ערכיות שהמערכת הביטחונית במדינת ישראל מתמודדת איתם כיום.

מהלך הפעולה:

לפני תחילת הפעולה הופכים את אחד החדרים בשבט לחדר מצב של הפלמ"ח. כותבים בכניסה "חדר מצב, הפלמ"ח, ג' בשבט תש"ח, 14.1.48".

בתוך החדר תולים את מפת החלוקה, האירועים שעברו מאז החלטת החלוקה על הגוש, ערכי צה"ל, פריסת האוכלוסייה בגוש, ואת המסלול המשוער של הל"ה. מעבר לזה ניתן ליצור תפאורה מתאימה ולהוסיף מידע כרוח הדמיון.

מכניסים את הילדים לחדר, ניתן להכין מדבקות עם שמות הל"ה ולהדביק לכל ילד שם. (אחד הילדים יכול להיות דני מס, המפקד ואפשר כאן להתעכב יותר על דמותו המיוחדת).

בשלב זה מגיעה שלב הסקירה והתדרוך.

המדריך שמעביר את הפעולה נכנס לדמות המתדרך. מניסיוני הילדים לא יודעים כמעט כלום על תוכנית החלוקה והמצב ששרר בארץ בעקבותיה וזה הזמן לספר להם. משם עוברים להסבר ספציפי יותר על הגוש.

החל משלב זה הפעולה מושתתת על כך שהמדריך מתאר את המתרחש ועל החניכים להכריע בדילמות שצצות במהלך הדרך. נותנים לכל קבוצת חניכים את ערכי צה"ל ומסבירים להם שאלה הם הערכים על פיהם צריך לפעול ובכל דילמה זה הקו המנחה.

דילמה 1: היום (14.1.48) בצהריים הותקף הגוש ונותר ללא תחמושת וציוד רפואי- מה אנחנו עושים עם זה?

הל"ה החליטו לצאת עם ציוד, ממונעים עד הר-טוב, ומשם ברגל לעבר הגוש. בשלב זה אומרים לחניכים לצאת ומתחילים מסלולון קצר יותר או פחות.

דילמה 2: במהלך הנסיעה להר-טוב הם נתקלו במחסום והגיעו מאוחר משתכננו להר-טוב, מה עושים? לוקחים את הסיכון כי ייתכן שהגוש לא יעמוד בעוד התקפה או שזה סיכון גדול מדי ללכת באור יום?

הלי"ה החליטו לחזור ולצאת שוב בערב הבא כאשר החשיכה מובטחת.

דילמה 3: כשהגיעו להר-טוב ביום השני גילו ש לשניים מהם אין נשק

דילמה 4: אחד נפצע ברגלו באזור עינות דקלים

דילמה 5: במהלך הדרך הם נתקלו ברועה ערבי זקן, מה עושים נותנים לו ללכת? אבל אולי הוא ילשין?

הורגים אותו? אבל אולי הוא חף מפשע? לוקחים כשבוי? הוא יאט את התקדמות.

דילמה 6: כאשר הערבים תוקפים, מה עושים? נכנעים, נוטשים את הפצועים? נלחמים?

מגיעים בחזרה לשבט ומספרים לחניכים את סוף האירוע.

בשלב זה ניתן להעלות לדיון את המצב בו עומדים חיילי צה"ל במחסומים כיום. לדבר על כך

שמציאות מורכבת ושאנו, כמדינה וכבודדים עלולים להימצא בדילמה שבין הצורך להגן על עצמנו

לבין הערך של טוהר הנשק וכבוד האדם. חשוב לעשות את ההפרדה בין פגיעה בכבוד האדם מתוך

צורך לבין התעללות לשמה.